

OBSAH

Vvedenije vo chram Presvjatyja

<i>Bohorodicy</i>	3
<i>Potomstvo pelikána</i>	4
<i>Životy svätých</i>	5
<i>Otázky a odpovede</i>	7
<i>Pravoslávna ikona</i>	8
<i>Kázeň</i>	11
<i>Poďakovanie</i>	13
<i>Detská stránka</i>	14
<i>Recepty</i>	20
<i>Múdrosť nad múdrosti</i>	21
<i>Čudotvorné ikony</i>	22
<i>Poďakovanie</i>	23
<i>Kázeň na sviatok Narodenia Isusa Christa (1970)</i>	24
<i>Ty</i>	25
<i>Zo života skupín</i>	26
<i>Pár slov pre otca Andreja</i>	30

ISTINA

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XV./2010*

šéfredaktor: *Lenka Kimaková*
redaktori: *Alexander Haluška, Michal Šivík, Zuzana Repková, Marcela Hviždáková, Zuzana Sadilková, Juliána Kuzanová, Ján Husár, Tatiana Mihaličová*
pokladníčka: *Tatiana Mihaličová*
technický redaktor: *Marcela Hviždáková*
detská stránka: *Janka Kobanová, Janka Zajarošová*
redaktori pre distribúciu: *Luboš Omaska, Patrik Palasiewicz*

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980*

**e-mail: istina12@gmail.com
IČO: 17075947**

www.bpm.orthodox.sk

S blahoslovením Jeho Vysokopreosvietenosti Jána, arcibiskupa prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 5,40 €

*Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:*

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
4008409298/7500.*

*Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.*

Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

**„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40**

Spasi Vás Hospodi!

Obálka: Ikona Roždestva Isusa Christa

*Vydávanie je povolené Ministerstvom
kultúry SR pod číslom EV 3633/09.
ISSN 1335-6739*

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Vvedenije vo chram Presvjatyja Bohorodicy

Naša Pravoslávna cirkev si dňa 21.11/4.12 pripomína a sviatkuje sviatok Vvedenija vo chram Presvjatyja Bohorodicy (Uvedenie do chrámu Presvätej Bohorodičky). Podľa cirkevnej tradície Presvätú Bohorodičku uviedli do chrámu ako 3-ročné dievčatko, kde ju vzal za ruky veľkňaz Zachariáš a vystúpil s ňou do veľsvätyne, do ktorej

mohol iba raz za rok vstupovať iba veľkňaz. Tu môžeme vidieť, akou veľkou osobou bola Presvätá Bohorodička. Aj keď bola iba malým 3-ročným dievčatkom, už mohla vstúpiť do tej časti chrámu, kde mohli ísť iba muži, aj to iba raz za rok.

V deň, keď malá Mária vstupuje do chrámu, Anna splňuje svoj sľubdáva plod svojej útroby Bohu ako dar, aby Mu slúžil celý svoj život. Dalo by sa povedať, že práve tu sa začína počiatok našej spásy. Boh si vyvolil dcéru Joakima a Anny, aby práve ona porodila Isusa Christa. Tým, že Mária

vchádza do chrámu, oddáva svoj život Bohu a dobrovoľne mu slúži počas celého svojho života.

V bohoslužobných textoch na tento sviatok sa môžeme stretnúť aj s týmto textom: „Chrám bo Bóžij Bohoródica súšči, v chrám so slávoju d'ívstvennoju, mládenstvujučši, vvó-ditsja“, t.j. „lebo je chrám Boží Bohorodička a vchádza do chrámu so slávou veľkolepou.“

Milí veriaci, týmto počinom sa stáva pre nás Presvätá Bohorodička príkladom. Ukazuje nám to aby sme aj my, celý svoj život zasvätili Bohu a službe pre Neho. Dal by Boh, aby sme aj my boli ako Mária, ktorá sama vstupuje do chrámu, slúžiac Hospodinu.

Vúchvatnom zálive ukrytom v záhybe ostrého útesu žil pelikán s veľkými bielymi krídlami. Tam sa vyliahli jeho krásne mláďatá – dva silné pelikány. Sústavne boli hladné.

Pelikán sa pravidelne ponáral, bojoval s vlnami a skalami, aby ulovil ryby a mäkkýše, a tak naplnil večne otvorené zobáky svojich mláďat.

Raz v zime bol však pelikán v núdzi. Nad útesom bez prestania zúrila ničivá búrka, a keď ho silný vietor hodil o skaly, zlomil si krídlo. Nemohol vzlietnuť, preto sa uchýlil do hniezda k mláďatám.

Mladé pelikány s naplno roztvorenými zobákmi zúfalo kričali: „My chceme jesť!“

Pelikánovi bolo ľúto, že musia trpieť, a urobil to, čo je u nich zvykom: zobákom si vytrhol vlastné mäso a dal ho mláďatám.

Niekoľko dní ich takto sýtil, pričom obetoval samého seba.

Potom zahynul.

Mláďatá si medzi sebou povedali: „Aj tak dobre. Už sme toho mali plné zuby – každý deň jesť to isté.“

Toto je zázrak, ktorý sa odohráva počas každej svätej omše: „Vezmite a jedzte, toto som ja.“ A ľudia hovoria: „To je nuda!“

BRUNO FERRERO: Koľko stojí zázrak

Zuzana Repková

***Sv. Gregor Dvojeslov
pápež rímsky
12. marec***

Sv. Gregor, nazývaný Dvojeslov, sa narodil v Ríme okolo r. 540, počas panovania cisára Justiniána Veľkého. Prímenie „Dvojeslov“ si vyslúžil za svoje diela, lebo väčšinu z nich napísal formou rozhovoru.

Patril do starobylého patricijského rodu, kde boli kresťania, ba aj svätí. Jeho otec sa volal Gordián a jeho matka Sylvia. Aj dve otcove sestry, Tarsila a Emiliána, svojou zbožnosťou priaznivo pôsobili na Gregorovu osobnosť.

Budúci svätiteľ získal právnické vzdelanie a čakala ho sľubná kariéra. No Gregor cítil duchovné povolanie. Snažil sa žiť skromne a zbožne. Túžil po mníšskom živote. Ako 30 ročný bol uvedený do hodnosti praetora mesta Rím. Tu však nepôsobil dlho, lebo čoskoro po otcovej smrti zanechal úrad.

Zo zdedeného majetku vybudoval šesť monastierov na Sicílii a svoj rodný dom v Ríme upravil na monastier zasvä-

tený apoštolovi Andrejovi Prvozvanému. Tu sa stal mníchom, neskôr aj igumenom. V monastieri žil prísny asketickým životom a oddal sa modlitbe, štúdiu Svätého Písma a Otcov. V roku 577 bol sv. Gregor vysvätený na diakona. Z poverenia rímskeho pápeža bol poslaný na cisársky dvor do Konštantínopola ako apokrisiár. V Byzancii pôsobil šesť rokov, názory na jeho znalosť gréckeho jazyka sa rôznia. Po návrate z diplomatickej misie pôsobil naďalej ako diakon Rímskej cirkvi.

V roku 590 pápež Pelágij II. umiera a rímske duchovenstvo aj ľud si na

biskupskú katedru žiadajú sv. Gregora. Po prvotných pochybnostiach súhlasí a horlivo sa púšťa do služby Cirkvi.

Jeho situácia bola ťažká. Itália bola pod barbarským vpádom, ľudia trpeli i umierali pod následkami epidémie a povodne rieky Tiber zničili značný počet majetkov a zásob obilnín. Aj tu sa však Gregor ukázal ako horlivý pastier a významný vládny a spoločenský dejateľ.

S jeho filantropickým dielom sa spája istý príbeh. Svätý zvykol pozývať najchudobnejších mesta a jedával s nimi. Raz tak prikázal, aby prišlo na biskupstvo dvanásť núdznych. Stalo sa. Keď jedli, svätiteľ ale videl pozvaných trinásť, pričom jeden bol výzorom odlišný. Tvár mal jasnú, ale raz vyzeral ako starec, potom ako mladík. Keď všetci odišli, svätiteľ sa ho spýtal: „Kto si?“ On odvetil: „Som anjel Pánov. Navštívil som ťa už predtým, keď si bol mníchom a ty si mi preukázal milosrdenstvo. Boh ťa chcel vyskúšať a skrze teba poučiť aj iných. Odvtedy mám príkaz byť vždy s tebou a ochraňovať ťa. Povedz, čo žiadaš od Boha a ja to budem tlmočiť“.

Svätiteľ, okrem dobročinnosti, prejavoval starosť aj o misijnú činnosť medzi pohanskými národmi. Aby sa mohli Anglosasi zoznámiť s Christom a Jeho Evanjeliom, poslal Gregor z monastiera sv. Andreja do Británie štyridsať mníchov - misionárov na čele s Augustínom, neskôr známym ako Canterburským.

Svätiteľovi veľmi záležalo na cirkevnej jednote. Ako západný

patriarcha čelil aj rozkolu, do ktorého sa dostali biskupi Ligúrie, Istrie a Benátok. Títo nesúhlasili s uzneseniami 5. Všeobecného snemu konaného v Konštantínopole, lebo sa domnievali, že zavrnutie nestoriánskych „Troch kapitol“ znamená dohodu s monofyzitami, a teda popretie viery 4. Všeobecného snemu v Chalcedóne. Preto aj prerušili cirkevné spoločenstvo s Rímom. Gregor sa ich snažil presvedčiť, že Konštantínopolský snem vôbec nie je v rozpore s rozhodnutiami snemu predošlého, no iba s malými úspechmi. Odvolanie schizmy nastalo až po jeho smrti.

Sv. Gregor je známy aj tým, že sa mu pripisuje vypracovanie latinského poriadku Liturgie vopred posvätených Darov, ktorá bola dovtedy známa len v ústnom podaní. Tento poriadok bol schválený na 6. Všeobecnom sneme v roku 680 a prijatý celou kresťanskou Cirkvou.

Svätiteľ Gregor zosnul v roku 604 a jeho ostatky dodnes spočívajú v chráme sv. apoštola Petra vo Vatikáne.

Svjatiteľu, ótče náš, Grigórije, molí Bóha o nás!

spracoval Peter Dobrik

Zdroje:

<http://days.pravoslavie.ru/Life/life6539.htm>

<http://www.saint.gr/5606/saint.aspx>

Otázky a odpovede

Otázka: „Ako si zachovať pokoj v duši pri stresových situáciách pri práci, doma a v škole?“

Odpoveď: Odpoviem Vám slovami z jednej knihy, ktorú vydali optinskí duchovníci v čase duchovného rozkvetu ich pustovne a ktorá bola nedávno opäť vydaná. Aby ich slová boli čo najpochopiteľnejšie, napíšem ich trochu zjednodušene. Normálny stav kresťana je, aby zostával pri všetkých starostiach a problémoch, ktoré prináša život, pokojný a dokonca aj radostný. K tomu však, aby si človek mohol udržať radosť a pokoj v každej situácii, je potrebné zachovať určité zásady. Tieto zásady alebo pravidlá sú nasledujúce:

- mať splnené svoje povinnosti.

Ak máme splnené povinnosti, nemusíme sa báť žiadnej situácie, práce, ani skúšky, pretože sme dobre pripravení;

- byť spokojní s podmienkami, v ktorých sa nachádzame.

Spokojnosť alebo ináč povedané nereptanie na podmienky, v ktorých sme sa ocitli, nám pomáha nerozptyľovať sa nepodstatnými vecami a úspešne všetko zvládnuť;

- obmedziť svoje želania.

Obmedzenie množstva želaní iba na tie, ktoré sú naozaj potrebné, chráni pred zbytočnými sklamaniami, nervozitou a nespokojnosťou;

- krotiť hriechne vášne a tak oslobodzovať svoj duch od otročenia telu.

Telo nie je dobrým pánom. Keď je totiž telo pánom, nie je možné jeho

požiadavky nikdy úplne uspokojiť a to spôsobuje človeku neustále utrpenie a nespokojnosť. Toto utrpenie pomíňa iba vtedy, keď telo skrotíme a podriadime vedeniu duše tak, aby mu bolo dovolené iba slúžiť a nikdy nie riadiť;

- mať spokojné svedomie a usilovať sa o to, aby sa aj iní mali dobre.

Pocit čistého svedomia a dobrý pocit z pomoci iným sa nedá ničím nahradiť, ani kúpiť. Je to dôležitý základ šťastia a duševnej vyrovnanosti;

- byť v úplnom súlade s Božou vôľou.

Ešte lepší pocit než ten, ktorý vychádza z pomoci iným, má človek vtedy, keď prejaví potrebnú úctu, poslušnosť a lásku voči Bohu. Pretože Boh nás najviac ľúbi a najviac nám pomáha, čisté svedomie vo vzťahu k Nemu dáva človeku najviac spokojnosti, radosti a tým aj sily;

- pevne sa nádejať na Boha.

Spokojný môže byť človek len vtedy, keď má po svojom boku niekoho, komu dôveruje a kto mu pomáha zvládnuť aj to, čo nie je v jeho silách. Pretože Boh je nekonečne dobrý a silný, dôvera v Neho prináša človeku neotrasiteľnú istotu.

Získanie pokoja v duši podľa vyššie uvedených zásad sa spočiatku zdá byť náročné, avšak postupne je to čoraz ľahšie a nakoniec až blažené. A ešte jedna rada. Pokoj a vyrovnanosť v každej situácii môže dosiahnuť len ten, kto sa snaží byť dobrý, zbožný a stále lepší, pretože „niet pokoja pre bezbožných“ (Iz 57, 21). S láskou v Christu

jerej Štefan Pružinský, ml.

Zápas o ikonu. To je základná črta zatial posledného - siedmeho všeobecného snemu. Cieľom snemu bolo dať ikonoborcom nevyvrátiteľný teologický argument, ktorý by ich presvedčil o správnosti uctievania ikon ako dôkazu Božieho reálneho vtelenia. Snem bol zvolaný v dobe cisárovnej Ireny a predsedal mu patriarcha Tarasij (784-806). Konal sa v Nikei v roku 787.

Hlavným argumentom ikonoborcov bola myšlienka, že nie je možné robiť ikonu Spasiteľa. Hovorili, že obraz (ikona) a prvoobraz (Christos) musia byť tej istej podstaty, musia byť úplne totožné. Ak nemôžu byť totožné, obraz nemôže existovať. Ikona Christa, ktorú niekto napísal farbami, nemá nič spoločného so samotným Spasiteľom, preto tvrdili, že jediným možným obrazom Isusa Christa môže byť len Eucharistia. No ak by sme prijali tento názor, nemohol by existovať žiaden obraz - aj obraz napr. stromu nie je samotný strom, obraz človeka nie je človek, obraz rieky nie je rieka... Eucharistia nie je obrazom Christa, Eucharistia je predsa samotné Telo a Krv Christa.

Ďalším argumentom ikonoborcov bolo, že na ikone Christa je zobrazená len Jeho ľudská prirodzenosť (telo) a chýba na nej Jeho Božská prirodzenosť - videli tu nestoriánsku herézu (učenie o jednej prirodzenosti Christa - pravoslávne učenie hovorí o dvoch prirodzenostiach Christa - Božskej a ľudskej). Lenže snem v Chalcedo-

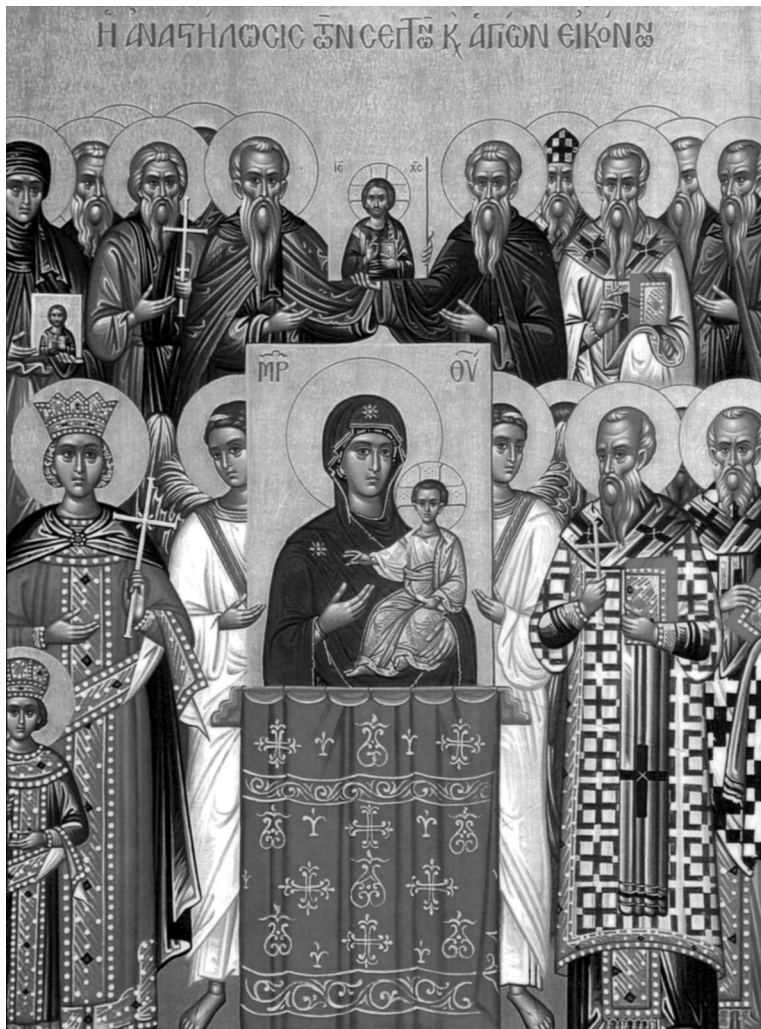
ne (4. všeobecný) striktno rozlišuje medzi pojmami osoba a prirodzenosť. Christos je jedna Osoba s dvomi prirodzenosťami, jeden Bohočlovek nie dvaja. A ikona nezobrazuje prirodzenosť, ale osobu.

Ikonoborci sa odvolávali aj na Sväté Písmo, o ktorom tvrdili, že v ňom niet takých slov, ktoré by umožňovali či podporovali písanie ikon Spasiteľa. No Christos neprikázal apoštolom ani písať a pozrime - dnes máme od apoštolov 27 kníh Nového Zákona. To, čo oni písali pomocou čiernidla, to píše ikonopisci farbami.

A tak otcovia snemu (bolo ich 367) vypracovali pravdivé pravoslávne chápanie uctievania ikon, odsúdili ikonoborectvo ako hroznú a smrtonosnú herézu, označili za falošný (necirkevný) predchádzajúci ikonoborecký snem (754), bod po bode rozobrali ikonoborecké učenie, dali odpovede na jeho východiská a sformulovali dogmu o uctievaní ikon.

Táto dogma znie: *Zachovávame, nie ako niečo nové, všetky cirkevné tradície, ktoré boli pre nás ustanovené písomne či ústne. Jednou z nich je zobrazovanie ikon v súlade s udalosťami Evanjelia. Ikony nám pomáhajú k vytvoreniu pravej a nie vymyslenej predstavy vtelenia Boha Slova (Božieho Syna) a k podobnému úžitku. Ak sa preto (ikony) ukazujú ľuďom, nepochybne (správne) im to (vtelenie) vysvetľujú. Akoby sme išli po kráľovskej ceste a v sú-*

lade s božským učení našich svätých Otcov a s tradíciou sobornej (všeobecnej) Cirkvi /keďže vieme, že toto je z Ducha Svätého, ktorý v nej prebýva/, so všetkou hodnovernosťou a po starostlivom uvážení ustanovujeme: Podobne ako vyobrazenie čestného a oživujúceho kríža umiestňujeme vo svätých chrámoch, na bohoslužobných nádobách a odevoch, na stenách, doskách, v domoch a pri cestách, tak (umiestňujeme) aj čestné a sväté ikony, písané farbami či urobené z drobných kamienkov (mozaiky) alebo iného vhodného materiálu, ako napr. ikony Hospodina a Boha nášho Isusa Christa, Prečistej našej Vládkyne Presvätej Bohorodičky, tiež svätých anjelov, všetkých svätých a prepodobných mužov. Často sa stáva, že tí, ktorí sa pozerajú na ikony, pripomínajú si tých, ktorí sú zobrazení a uctievaajú ich božkom a poklonou, nie však úctou, ktorá patrí len Bohu; ide o úctu, ktorá sa dáva obrazu svätého oživujúceho Kríža, svätému Evanjeliu

a iným posvätným veciam (napr.) okurovaním, postavením sviečok pred ne - podľa zvyku dávnych predkov. Pocta, ktorá sa dáva svätému obrazu, prechádza aj na ňom znázorneného a ten, kto sa klania ikone, uctieva tým bytosť zobrazenú na nej. Takto sa upevňuje učenie našich svätých Otcov, čiže tradícia sobornej Cirkvi, ktorá prijala Evanjeliu a šíri ho vo všetkých končinách sveta.

Siedmy všeobecný snem vychádzal najmä z diela svätého Jána Damaského, ktorého tri listy na obhajobu ikon obsahujú všetky podstatné teologické východiská správneho uctievanie ikon. Na počesť víťazstva správneho (pravoslávneho) učenia o ikonách sa v Cirkvi zasvätila prvá nedeľa Veľkého pôstu pamiatke „Obnovenia ikon“, ktorú otcovia nazvali „Víťazstvo pravoslavia“.

Správne uctievanie ikon je teda presne vymedzené. Klaniame sa iba Bohu, ikonám dávame zbožnú úctu, ktorá prechádza z obrazu na prvoobraz. Predstavme si, že stojíme pred ikonou prepodobného Serafima Sarovského. Ikona je jeho obraz. No pri modlitbe, bozku, zapálení sviečky či poklone pred ikonou mysl'ou prechádzame na v nebi žijúceho prepodobného Serafima. Ikona je teda mostom k samotnému Serafimovi - prvoobrazu, podľa ktorého je urobených množstvo obrazov - ikon. Ak by sme uctievali len ikonu a nemysleli na živého (svätého, Bohom osláveného, v nebi prebývajúceho) svätca, sklzli by sme k modloslužbe. Veď aj matka, ktorá má syna veľmi ďaleko, keď pozrie na jeho fotografiu, nemyslí na papier, farby fotografie, ale myslí na svojho živého syna, modlí sa za neho a keď bozká fotografiu, bozká ju, akoby bozkala priamo svojho syna. Fotografia je pre ňu len prostriedkom k myšlienkam na samotného syna.

Obdobie ikonoborectva bolo veľmi kruté. Hoci správna viera zvíťazila, Cirkev prišla o tisíce ikon,

z ktorých niektoré pochádzali z apoštolských dôb. Pravoslávie prišlo aj o mnoho svätých ostatkov, ktoré ikonoborci pálili a ničili rozličnými spôsobmi - vyhadzovali do mora, priepastí, drvili na márne kúsky. No tak, ako po ťažkom období mučeníkov (prvé tri storočia) prišlo obdobie oslavy kresťanstva za čias Konštantína, tak po ťažkom období ikonoborectva prichádza zlatý vek byzantskej ikony, ktorý trval až do zániku Byzantskej ríše (1453).

Použitá literatúra:

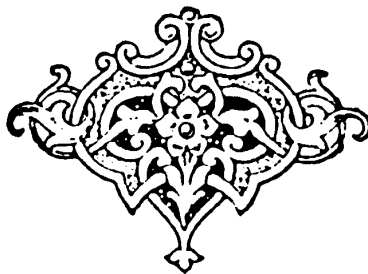
УСПЕНСКИЙ, Л. А.: Богословие иконы Православной Церкви. Москва 1997.

ЕВДОКИМОВ, П.: Искусство иконы. Богословие красоты. Клин 2005.

АЛЕКСЕЕВ, С.: Иконописцы Святой Руси. Санкт-Петербург 2008.

АЛЕКСЕЕВ, С.: Энциклопедия православной иконы. Санкт-Петербург 2007.

pripravil Ján Husár

Slava Isusu Christu!

Drahí bratia a sestry, ľudský osud je jedna z najzaujímavejších vecí na našej Zemi. Človek sa mnohokrát zamýšľa nad tým, prečo práve on tak trpí, prečo je práve on tak sužovaný. Z mnohých strán môžeme počuť, že ľudia veria na osud, že to takto malo byť. Často hovoríme o premenlivosti osudu, ale poriadko hovoríme o príčine znemy osudu - o našom srdci. Tak ako lekár mení metódy liečenia pacienta, tak aj srdce, ktoré sa mení, mení aj osud človeka.

Ak je srdce naplnené hnevom a nenávisťou, tak osud človeka je veľmi komplikovaný a ťažký. Človek sa trápi a doslova len prežíva zo dňa na deň. No na druhej strane, ak je ľudské srdce naplnené láskou Božou a Bohom, tak sa človek odovzdáva do rúk Boha a naplňajú sa slová Otče náš: da budet voľa Tvoja, jako na nebesi i na zemli.

Evanjelista

Matúš píše :

НЕ ДВѢ ЛН ПТИЦЪ
ЦѢННІТЪСА БДІННОМУ
ИССАРИЮ; Н НН БДІННА
ѿ ННХЪ ПАДЕТЪ НА
ЗЕМЛН БЕЗ ОЦА ВАШЕГО:
ВІМЪ ЖЕ Н ВЛАСН ГЛАВНІН
ВСН НЗОЧТЕНН СЪТЬ: НЕ
ОУБОИТЕСА ОУБО: МНОЗЪХЪ
ПТИЦЪ ЛУЧШН БСТЕ ВЫ .
Či nepredávajú dvoch vrabčiekov za

groš? A ani jeden z nich nespadne na zem bez vôle môjho Otca. A vám aj všetky vlasy spočítal na hlave. Preto nebojte sa, vy ste viac ako mnoho vrabcov (Mt 10, 29-30).

Tu je dôkaz toho, že Boh vie o každom našom kroku a pozná naše úmysly. Veď predsa veríme v to, že Boh je vševediaci, a ako hovorí evanjelista Matúš: „Nebojte sa, vy ste viac ako mnoho vrabcov.“

Už tu padla otázka, že prečo práve ja musím tak trpieť. Určite každý z nás pozná múdrosť našich starých rodičov: Koho Boh miluje, toho krížom navštevuje. A je to naozaj pravda. Veľakrát si myslíme, že Boh je ten, ktorý nás tresce a ktorý nás ponizuje. Veď Boh je absolútna láska a absolútne dobro. Človek sa sám trestá a sám si ubližuje tým, že sa vzdďaľuje od milujúceho Boha a Jeho nekonečnej lásky.

Chcel by som vám povedať príbeh jedného pravoslávneho, veľmi bohabojného kňaza.

Jeden kňaz

sa
vybral
na Pas-
chu na
motor-

ke do jednej dediny.
No v tej dedine boli
aj inoverci a tí ho
tam nechceli ani

vidieť, pretože bol pravoslávny. A preto vybrali z mosta drevené podvaly a ostala v moste veľikánska diera. A ako ten kňaz išiel do tej spomínanej dediny, tesne pred mostom mu zdochla motorka. Nič sa nedalo robiť a preto musel tlačiť moped, a až potom videl, že v moste je obrovská prepadlina. Hospod' Boh mu nedal zahynúť, lebo vedel, že toho ešte dokáže veľa, a riadil jeho osud prakticky celý život.

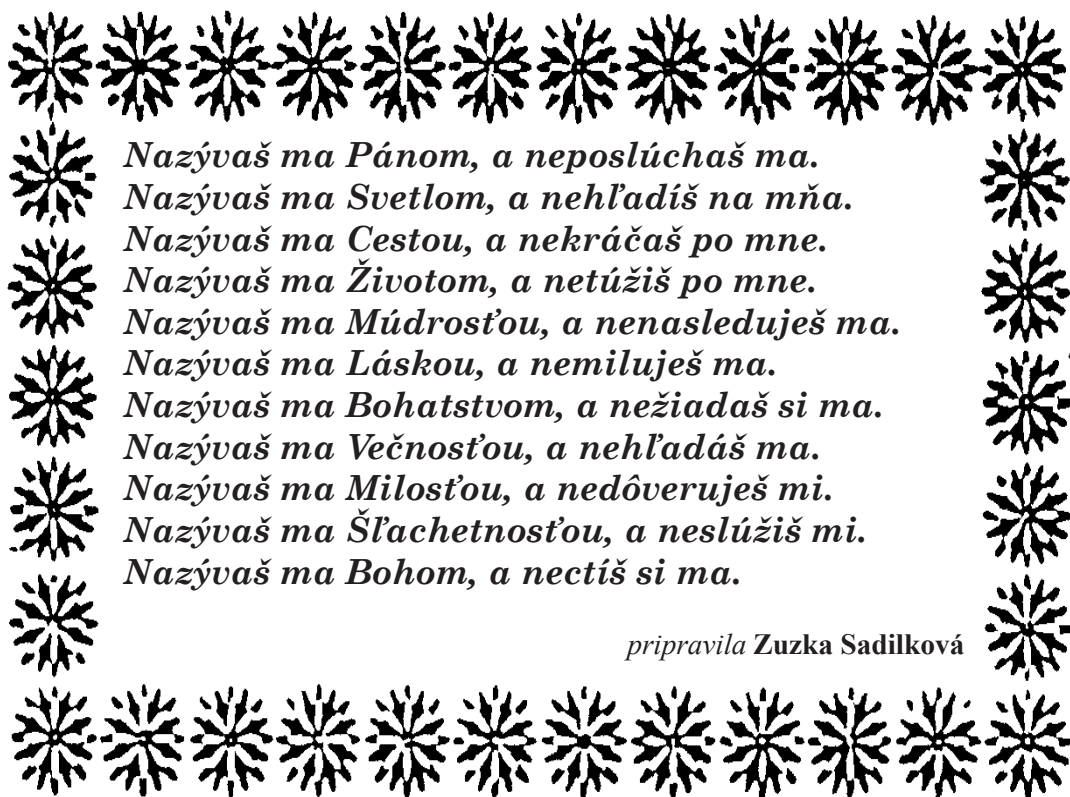
Celá naša Zem je popretkávaná rôznymi osudmi ľudí. Niekedy sa nám až rozum zastavuje nad tým, čo človek prežil. A je mnoho takých,

ktorí práve kvôli negatívnym skúsenostiam zanevrú na Christa, ale práve cez tieto skúšky si Boh povoláva ľudí k sebe a privádza ich do svojho Kráľovstva.

Nech nám Hospodin Boh náš dá silu pretrpieť naše každodenné úskalia a nech nám dá silu ako mnohostradaľnému Jóbovi, ktorý v každom svojom trápení chválil Boha.

Christos posredi nas!

Miroslav Humenský

*Nazývaš ma Pánom, a neposlúchaš ma.
Nazývaš ma Svetlom, a nehľadiš na mňa.
Nazývaš ma Cestou, a nekráčaš po mne.
Nazývaš ma Životom, a netúžiš po mne.
Nazývaš ma Múdroťou, a nenasleduješ ma.
Nazývaš ma Láskou, a nemiluješ ma.
Nazývaš ma Bohatstvom, a nežiadaš si ma.
Nazývaš ma Večnosťou, a nehľadáš ma.
Nazývaš ma Milosťou, a nedôveruješ mi.
Nazývaš ma Šľachetnosťou, a neslúžiš mi.
Nazývaš ma Bohom, a nectíš si ma.*

pripravila Zuzka Sadilková

Podakovanie

Dňa 7. júla 1928 sa narodil v obci Vagrinec, okres Svidník, prot. Peter Cuper. Bol to mimoriadne vzdelaný a múdry človek. Vzdelanie nadobudol v národnej škole, mešťianke a vyššej strednej škole. Absolvoval bohoslovecký seminár a po jeho skončení sa 5.11. 1950 oženil s Elenou Ďucíkovou. Na diakona bol vysvätený 22. 11. 1950 v Katedrálnom chráme v Prešove vладыkom Alexijom, ktorý ho na druhý deň vysvätil na jereja.

Prvou cirkevnou obcou otca Petra bol Stropkov, na ktorej pôsobil 60 rokov, teda až do svojej smrti. Keď prišiel rok 1986, nastali ťažké časy, nielen pre pravoslávnych kresťanov žijúcich v Stropkove, ale aj pre rodinu otca Petra. Zažil veľa neprávosť a prekážok, ale neopustil Boha, veriacich a nevzdal sa svojej viery. V tom čase sa ho snažili rôznymi spôsobmi vyhnúť zo Stropkova. Našťastie sa im to nepodarilo. Otec stál verne pri svojich ovečkách. Vďaka nemu máme krásny chrám. Máme útechu pre svoje srdcia, máme kde sa modliť, slúžiť bohoslužby. Pre kresťanov žijúcich v Stropkove urobil veľa a nie len pre nich. Všetkým nám je známe, že pomáhal každému ako mohol. Neodmietal podať pomocnú ruku chorým, starým, mladým a blíznym. Deti mal veľmi rád a vždy napomínal rodičov, aby brali so sebou do chrámu deti. Mal ich veľmi rád a svoju lásku k nim aj dokazoval. Každý rok na sviatok sv. Nikolaja pripravil so svojou matuškou pre nich darčeky. Keď nemal peniaze na darčeky, tak im podaroval aspoň malú ikonku. Mal veľmi dobré srdce, svoj život zasvätil Bohu. Snažil sa žiť podľa Evanjelia, ktorému učil aj veriacich a deti v škole. Otcovi Petrovi sme vďační za veľa a nie len jemu, ale aj jeho matuške a aj deťom. Jeho matuška stála celý život pri ňom. Pomáhala mu ako vedela, bola mu oporou v najhorších a najťažších časoch. Jeho synovia mu boli nápomocní a pomohli mu slúžiť svätú liturgiu. Jeho matuške a deťom patrí veľké ĎAKUJEME.

Vo svojich modlitbách prosíme Boha, aby upokojil dušu nášho nebohého otca prot. Petra Cupera.

Blaženýj pokoj i vičnaja jemu pamjat'!

veriaci zo Stropkova

Nebeský supermarket

„Ó všetci smädní, poďte k vode! Poďte i vy, ktorí nemáte peňazí! Kupujte zbožie, jedzte; poďte, kupujte bez peňazí, bez platenia víno a mlieko!“ (Iz 55, 1)

Keď som prechádzal cestou života, na jednej budove som si všimol nápis: Nebeský supermarket. Pristúpil som k dverám a tie sa doširoka otvorili. Po chvíli som sa spamätal a vošiel som dnu. Všade stáli anjeli. Jeden z nich mi podal košík a povedal: „Nakupuj rozumne.“

Bolo tam všetko, čo kresťan potrebuje. Najprv som si vzal tpežlivosť. Láska bola na tom istom regáli. Hneď pod ňou bolo porozumenie, ktoré potrebujete všade, kam idete. Vzal som si veľké balenie, možno aj dve, múdrosti a vrecko viery. Pristavil som sa pri sile a odvahe, ktoré mi pomôžu v každodenných zápasoch. Môj košík bol už takmer plný, ale spomenul som si, že potrebujem milosť. Nezabudol

som ani na spasenie, pri ktorom bola kartička s nápisom - zadarmo. Snažil som sa vziať si ho viac, aby bolo dost' pre mňa i pre teba.

„Tak, to by bolo asi všetko, môžem ísť zaplatiť,“ pomyslel som si. Keď som prechádzal uličkou, uvidel som ešte modlitbu. Aj z nej si musím vziať, pretože hriech čiha na každom kroku. Pokoj a radosť boli celkom na konci regála, vzal som si aj z nich. Pri pokladni ešte ponúkali spev a chválu.

„Koľko platím?“ spýtal som sa anjela pri pokladni.

Usmial sa na mňa a povedal: „Moje dieťa, Boh zaplatil za tvoj nákup už

dávno, veľmi dávno.“

Ak budeš kupovať to, čo nepotrebuješ, budeš čoskoro predávať to, čo potrebuješ.

pripravila Zuzka Sadilková

Priateľka lienka

Jedného rána som zašla na trh. Mala som chuť na šťavnatý melón. Predavač ich mal v stánku naozaj dostatok, tak som si chcela nejaký vybrať. Okolo melónov však poletovali včely či osy, a keď ma zbadali, asi si pomysleli, že som tiež melón a nezostávalo mi nič iné, len si rýchlo vybrať a utekať... So svojím melónovým úlovkom som sa ponáhľala domov, keď som zrazu ucítila, ako mi niečo sadlo na nohu. V domnienke, že ide o včelu, chcela som ju odohnať. Namiesto toho som sa zahнала tak nešťastne, že... a až príliš neskoro som si uvedomila, že nešlo o včelu, ale o malú lienku.

Lienka spadla mŕtva na zem a nepomohlo jej ani moje záchranárske oživovanie. Lienka, ktorá ma možno chcela potešiť svojou prítomnosťou, bola náhle mŕtva - malá mŕtva priateľka. V duši mi zavládol smútok. Koľkí z ľudí sú takými lienkami...? Koľkých odháňame svojou neláskou, a to iba zo strachu vytvoreného vlastnými predstavami? A koľkí sme zasa nevedomí, nevidiaci nič, iba seba a svoje egocentrické túžby? Zostala som ticho stáť nad mŕtvou lienkou a zrazu som si uvedomila lásku. Pocítila som lásku a zostala som zmätená. Tak toto je láska! Takto vyzerá cesta k láske? Až v skúsenosti a uvedomení si skutočnosti, aké je to bez nej?

Lásku nie je možné si osvojiť. Lásku je nutné vpustiť. I niečo také jednoduché ako je uchopenie ruky dieťaťa

je obrovským aktom lásky... Ak sa majú dvaja ľudia veľmi radi, podľa sily ich vzťahu rastie aj miera ich slobody. Čím viac sa majú radi, tým sa znižuje možnosť akéhokoľvek vyžadovania, ovládania a očakávania. Nemôže u nich teda dôjsť ani k žiadnej frustrácii, čo je inak

dosť bežné medzi ľudskými priateľstvom a vzťahmi.

Pozerala som sa na lienku a položila som si dôležitú otázku. Aká je vlastne kvalita priateľstva, v ktorom jeden stále niečo očakáva a druhý je len

poslušným vykonávateľom vôle toho prvého? Je to vlastne priateľstvo, keď v nebezpečenstve ten takzvaný priateľ utečie a chráni si svoju vlastnú kožu?

O dva dni neskôr som pomáhala prejsť cez cestu pomalým slimákom. Nikto si ich nevšimol, ba čo viac, ľudia po nich dokonca naschvál šliapali. Pomyslela som si, že človek, ktorý vedome šliape po slimákoch, nemôže byť dobrým priateľom.

Keď som prišla domov, všimla som si, že mi na ruke tichučko sedí maličká lienka. Usmiala som sa, otvorila som okno a ukázala jej teplé slniečko a vôňu kvetín...

pripravila Zuzka Sadilková

И

и И
[i]

ИСТИНА

Ístina
(pravda, skutočnosť)

ИСПОВѢДЬ - *isповiď* (spoved', vyznanie hriechov)

ИСПОВѢДНИКЪ - *isповiďnik* (spovedajúci sa,
kto vyznáva hriechy pred kňazom)

ИГУМЕНЪ - *igúmen* (igumen, predstavený muž. monastiera)

ИГУМЕНІА - *igúmenija* (igumena, predstavená ženského
monastiera)

ИКОНОПИСЕЦЪ - *ikonopisec*
(ikonopisec, píšuci ikony)

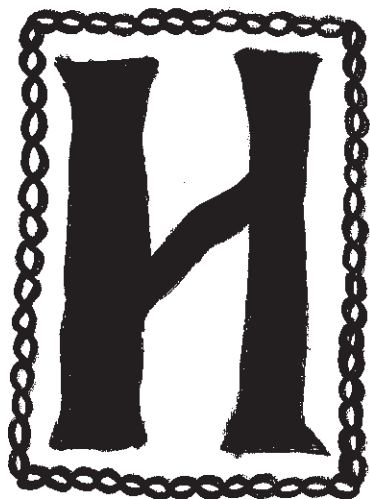
ИКОНА - *ikóna*
(ikona, obraz)

ИСТОЧНИКЪ
istóčnik
(prameň, počiatok)

ИМЯ - *imja* (meno)

Иже червѣмы тайно
 образующе, и животворящей
 трѣце триствѣно пѣснь припѣвающе,
 всѣкое нынѣ житѣйское
 ѿложимъ попечѣнїе. Аминь.
 Какъ да црѣ всѣхъ подѣмемъ,
 агльскимъ невидимъ дорѣносѣма
 чинимъ. Аллилуїа. зх

8 *Iže cheruvímy tájno obrazujúšče,
 i životvorjáščeј Trójici trisvjatúju písň
 pripívájúšče, vsjákoje nýňi žitéjskoje
 otložím popečénije. Amíň. Jáko da Carjá
 vsích podímem, ánhel'skimi nevidímo
 dorínosíma činmí. Allilúia. zх*

*(Tajomne predstavujúč cherubínov a spievajúč
 životodarnej Trojici trojsvätú pieseň, odložme teraz
 všetky svetské starosti. Amen. Aby sme prijali
 Kráľa všetkých, Neviditeľne sprevádzaného
 anjelskými zbormí. Aliluja).*

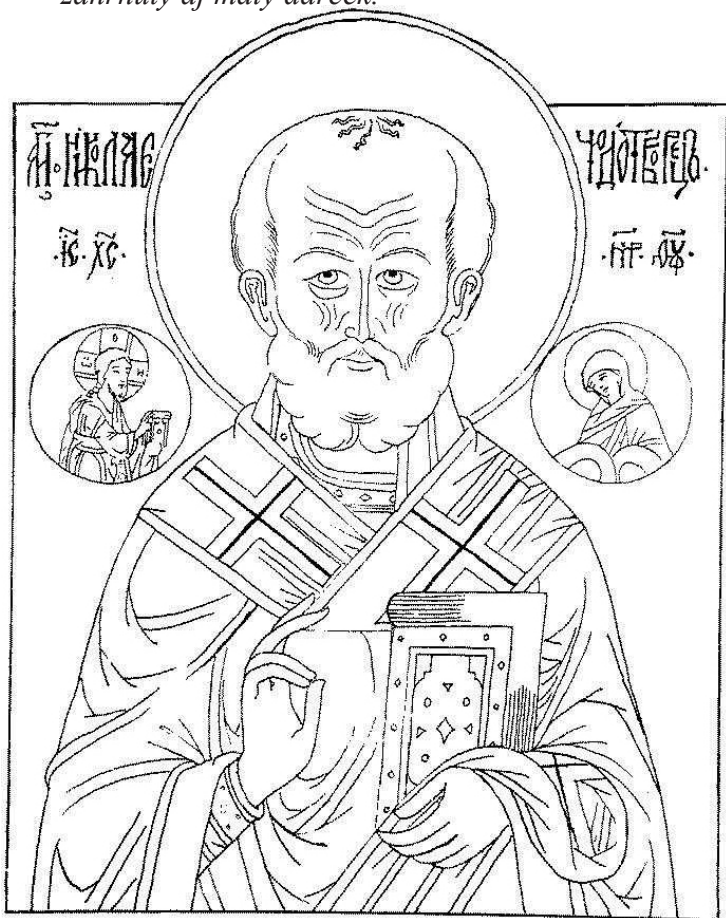
*Táto pieseň sa nazýva Cherubínska pieseň a spieva sa počas
 liturgie. Vyjadruje, že tí, ktorí sú v chráme počas liturgie,
 predstavujú akoby anjelov - cherubínov, ktorí spievajú
 v nebi pred Bohom pieseň chvály.*

Pripravila: Tatiana Mihaličová

Milí naši najmenší čitatelia!

Už je tu ten krásny zimný čas. Za oblôčkom sneh a mráz, vyštípe nám líčka doružova. Všade kopa snehu a mnoho Vašich veselých tváričiek. Ten radostný čas už prišiel, a keďže tento mesiac je plný obdarúvania, tak sme si aj my pre Vás, milé detičky, pripravili úlohy, v ktorých je však zahrnutý aj malý darček.

Táto ikonka je pre Vás. Ak sa zahráte na malých ikonopiscov a pekne si ju vymaľujete, tak spolu s modlitbou, ktorú sme Vám napísali, si vytvoríte vlastnú ikonku. Tento darček sme Vám pripravili v počesť svätého Nikolaja, ktorý má tento mesiac sviatok.

Modlitba k svätému Nikolajovi

*Právilu víry, i obraz krótosti,
vozderžánija učítel'a, javi ťa stádu tvojemu jáže veščej ístina,
sehó rádi s'ážál jesí smirénijem vysókaja,
niščetóju bohátaja,
óťče svjaščennonáčal'niče Nikólaje,
molí Christá Bóha, spastisja dušám nášym.*

1. Ktorý človek sa zachránil s celou svojou rodinou pri potope svete?
2. Ako sa volajú obrazy, kde sú napísaní naši svätí?
3. Na bohoslužbách spievame tropáre a...
4. Na čom je položená darochraniteľnica?
5. Poznáme štyroch evanjelistov: Matúša, Mareka, Jána a...
6. Meno prvého muža?
7. Kto krstil Isusa Christa?

1.															
2.															
3.															
4.															
5.															
6.															
7.															

Túto úlohu sme pripravili špeciálne kvôli sviatku svätého Nikolaja. Dozviete sa v nej niečo o živote tohto svätého ak nájdete správne odpovede. Tak potrápte trošku svoje hlavičky.

1. Kde sa narodil svätý Nikolaj?	6. december
2. Ako sa volali jeho rodičia?	vykonával dobré skutky
3. Kde sú uložené ostatky Nikolaja?	Teofan a Jóna
4. Ako pomáhal ľuďom?	mesto Bari v Taliansku
5. V ktorý deň, podľa Gregoriánskeho kalendára, slávime sviatok svätého Nikolaja?	19. december
6. Ktorý deň je mu zasvätený podľa Juliánskeho kalendára?	mesto Patar v Malej Ázii

Úlohy pripravili Janka a Janka

Cesnak na grécky spôsob

150 g cesnaku

200 g zeleru

30 g oleja

citrónová šťava

tymián

zrnkové čierne korenie

bobkový list

Očistený cesnak pokrájame na 1 mm hrubé krúžky a zeler nahrubo postrúhame. Pridáme olej, citrónovú šťavu a korenie, podlejeme trochu vriacej vody a udusíme. Necháme vychladnúť a podávame studené s chlebom.¹

Dusená zelená fazuľka

1 kg zelených fazuľových strukov

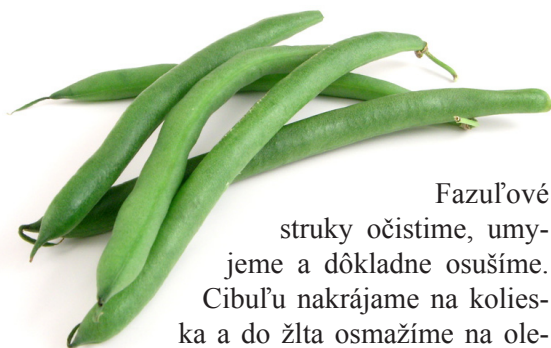
3 cibule

3 PL oleja

500 g zrelých paradajok

3 strúčiky cesnaku

1 PL posekanej petržlenovej vňate
soľ, korenie

Fazuľové struky očistíme, umyjeme a dôkladne osušime. Cibuľu nakrájame na kolieska a do žltá osmažíme na oleji. Paradajky olúpeme, zbavíme zrníčok a nakrájame na kocky.

1 http://www.couvarit.sk/zeleninove-jedla.phtml?id_menu=4391&module_action__14071__id_r=1112#m_14071

Fazuľové struky dusíme 10 minút na cibuli, pridáme paradajky a rozdrvený cesnak, ochutíme. Opäť zakryjeme a necháme dusiť.

Fazuľku podávame posypanú petržlenovou vňaťou a nadrobno pokrájaným cesnakom.²

Tarte tatin

8 – 10 menších jablák

trochu citrónovej šťavy

2PL vody

100 g práškového cukru

lístkové cesto

Ošúpané jablká bez jadrovníkov nakrájame na štvrtky a pokvapkáme trochu citrónovej šťavy. V hrnci alebo na panvici upálime cukor s vodou na svetlohnedý karamel. Karamel nalejeme do okrúhlej zapekacej formy a poukladáme doň natesno štvrtky jablák. Vložíme do vyhriatej rúry a pečieme pri vysokej teplote 10 až 20 minút. Vyberieme z rúry a jablká prikryjeme rozvaľkaným plátom lístkového cesta. Presahujúce cesto zapravíme dovnútra formy a utesníme. Do stredu urobíme dierku, aby mohla unikáť para. Dáme piecť na 180/200°C, pokiaľ sa cesto neprepečie a po okrajoch formy nezačne presakovať karamel. Koláč vyberieme z rúry a ešte teplý obrátíme a vyklopíme.³

príprava Markella

2 http://www.couvarit.sk/francuzska-kuchyna.phtml?id_menu=18312&module_action__37611__id_r=851#m_37611

3 <http://www.natanieri.sk/?tag=francuzska-kuchyna>

Múdrost' nad múdrosti

Náš naštrbený charakter má sklon k zabúdaniu na všetko sväté a spasiteľné, pretože hriechy a vášne ho neprestajne zahmlievajú, omračujú naše hlavy a srdcia a vládnu v nich. Náukou náuk je preto premáhať v nás žijúci hriech a pôsobiace vášne. Napríklad veľkou múdrost'ou je – na nikoho a pre nič sa nehnevať, o nikom si nemyslieť nič zlé, hoci by nám zlo aj spôsobil, a, naopak – všemožne sa snažiť mu odpustiť. Múdrost'ou je – opovrhovať ziskom, slasťami, a, naopak – milovať nenáročnosť a jednoduchosť v jedle a pití. Múdrost'ou je aj nikomu neklamať a každému hovoriť nebojácne pravdu. Múdrost'ou je nenechať sa oklamať krásou tváre, ale vážiť si v každom človeku – peknom aj nepeknom – krásu Božieho obrazu, ktorá je rovnaká v každom z nás. Veľká múdrost' je milovať svojich nepriateľov a neodplácať im ani zlým slovom, ani skutkom. Múdrost' je nehanobiť si bohatstvo (tu na zemi), ale milostivo pomáhať chudobným, aby sme získali „mešce, ktoré sa nezoderú; nehynúci poklad v nebesiach“ (Lk 12, 33).

Pozor!

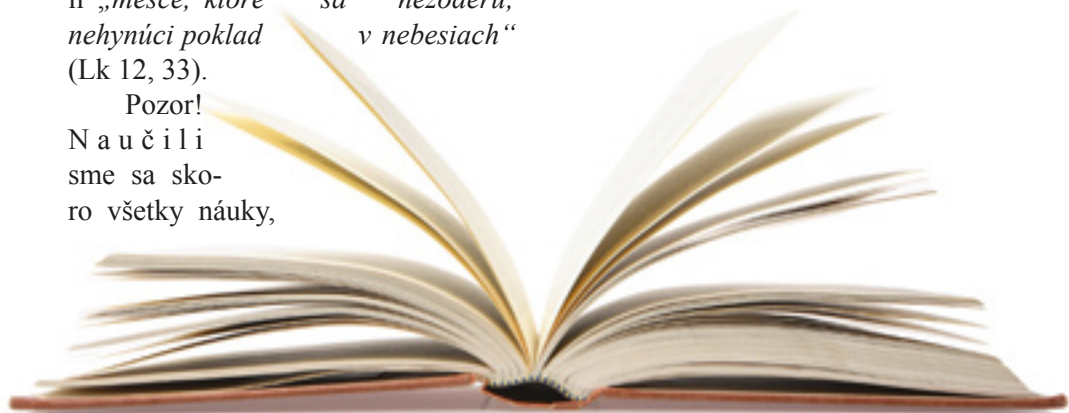
N a u č i l i
sme sa skoro všetky náuky,

avšak náuku ako utekať od hriechov sme si neosvojili. A preto skutoční mudrci boli svätí otcovia, skutoční učenici skutočného Učiteľa – Isusa Christa. A my, nevedomci, a k tomu učení nevedomci, nekonáme jediné na potrebu, ale, naopak – slúžime samolúbosti, slávychtivosti, slastiam a ziskom...

Milovať Boha celým srdcom – značí zamilovať si celou dušou krotkosť, pokoru, čistotu, múdrost', pravdu, milosrdenstvo, poslušnosť Bohu a nikdy nerobiť opak týmto cnostiam, t. j. nebyť pyšný, nehnevať sa na nikoho, nepoškrvňovať sa – ani v srdci, ani vzhľadom, slovom, myšlienkami; utekať od každého prázdneho a zbytočného slova a skutku, utekať od akejkoľvek nepravdy, nenávidieť skúpost'...

**Svjatyj pravednyj Joann Kronštadtskij:
Moja žižň vo Christe**

Pripravil d. Michal

Ikona Božej Matky „Znamenie“ Abalacká

Približne 25 kilometrov od Tobol'ska (Rusko), pri obci Abalak, na vysokom pravom brehu rieky Irtyš sa rozprestieral Abalacký monastier. Tu sa nachádzala zbožne uctievaná ikona Presvätej Bohorodičky „Znamenie“. Bola napísaná v roku 1637, za tretieho Tobol'ského arcipastiera, blahočestivého biskupa Nektária. Ikonopiscom bol protodiakon Tobol'ského katedrálneho chrámu Matfěj. Na Abalackej ikone je Božia Matka zobrazená s rukami zdvihnutými k nebu a s Pred-

večným Mládencom. Po pravej strane Bohorodičky je vyobrazený svätiťel' Nikolaj Mirlikij'ský a z ľavej strany je vyobrazená prepodobná Mária Egyptská. Sviatok ikony je dňa 20. júla/2. augusta a 27. novembra/10. decembra. Pri tejto ikone sa za uzdravenie modlia ľudia so zrakovými chorobami, slepí a ochrnutí ľudia.

Modlitba:

Ó Presvjatája Vladyčice moja Bohorodiče, milosérdia súšči istočnik, pokróve, upovánie i pribižišče christián! Tebí, Vsesíľnij Predstáateľnici i Sporúčnici pokajánija i spasénija mojehó, áz, hrišnyj ráb Tvój, vručáju dšú i t'ilo mojé, vchódy i ischódy mojá, víru i žitel'stvo mojé, končínu i čisló dněj mojích, hlahóly i pomyšlénija mojá, d'ílá i načínánija mojá; Tý že, milostivaja Máti Bóžija, mnóju rukovódstvuj, pokrýváj, sobl'udáj i spasáj mjá ot vsích vrážeskich kóznej nevredímo, da nemóľčno, do posl'ídňaho izdychánija mojehó, vzyváju Tí: Rádujsja, Nevísto nenevístnaja! Rádujsja, Svjatája, svjatých bóľšaja! Presvjatája Bohoródiče, spasi mja! Amíň.

pripravila Juliána Kuzanová

Pod'akovanie

Milí mládežníci z Bratstva pravoslávnej mládeže! 19. decembra sa všetci tešíme, že budeme môcť niekoho obdarovať, potešiť, navštíviť a, naopak, že niekto obdaruje, poteší a navštívi nás.

Je to pekná udalosť, ktorou si pripomíname život a skutky svätého Nikolaja. Pre moju rodinu je 19. december celkom iný, smutný a plný žiaľu.

V tento deň si povolal Hospod' Boh k sebe môjho manžela a otca našich detí, Alexandra Omasku.

Milí moji mládežníci, uplynul už rok a ja spolu s mojiimi deťmi som Vám dlžná poďakovanie za smútočný list, za modlitby aj za psychickú útechu, ktorú sme od Vás dostali v čase, keď sme už nevládali ani plakať, ani sa modliť. Boli sme šokovaní náhlou smrťou a nevedeli sme ako ďalej.

Máme Vás všetkých radi, naše dvere sú pre Vás stále otvorené. Ak budete mať cestu naším smerom, radi Vás privítame, a to nielen 11. 9. na púti do Ladomírovej.

Spasi Hospodi!

Vičnaja jemu pamjať.

Smútiaca rodina Omasková

Kázeň na sviatok Narodenie Isusa Christa (1970)

Boh sa nám v Christovi zjavil bneslýchaným a nepredstaviteľným spôsobom. Pohanské národy videli Boha veľkého, Boha nebeského, akoby stelesňujúceho všetko mocné, majestátne, zázračné, čo si len človek na Zemi môže predstavovať.

Boh nielenže sa ukázal človeku, keď sa zjavil v stelesnenom Christovi; Boh sa stal jedným z nás. No nie v sláve, ale v biede; bezmocný a úbohý; zraniteľný a akoby porazený; opovrhnutý tými, ktorí veria len v silu a pozemskú vznešenosť. V tú prvú noc, kedy sa stal Boh človekom, kedy sám živý Boh prebýval telesne medzi nami na zemi, pridala sa k tej najväčšej ľudskej biede.

Nik neprijal Jeho Matku pod svoju strechu; všetci Ho považovali za cudzieho; všetci Ho ponechali naďalekej, nekonečnej ceste - ceste tých, ktorí sú bez domova a útulku. Tak teda šli – a v tú prvú noc sa Christos pripodobil všetkým tým, ktorí v každej dobe prechádzajú životom telesne i duchovne zanedbaní, opovrhnutí, nežiaduci, vylúčení zo spoločnosti. A takých ľudí je v histórii ľudstva nespočetné množstvo. Beda, lebo do dnešných dní - vo veľkých mestách i krajinách - koľko je takých ľudí, ktorí nemajú kam ísť, ktorých nikto nečaká, za ktorými nikto nevzdychá, ktorým nikto nebeží otvorit' dvere. To preto, lebo sú cudzincami, lebo je náročné stotožniť sa s údelom znevýhodnených nie nešťastím, no ľudskou zlobou; stali sa

cudzími, pretože druhí ľudia ich vylúčili zo svojho srdca a svojho života.

Samota – strašná, páľčivá, ubíjajúca samota, ktorá požíra srdcia toľkých ľudí, bola údelom Presvätej Bohorodičky, Jozefa i práve narodeného Christa. On bol cudzí, neželaný, vylúčený a vyhodený. To bol začiatok Jeho cesty. A na nej sa pridala, ako som povedal, ku všetkým tým, ktorí takto žijú i v našej dobe. Cudzinci medzi ľuďmi, ktorí by mali byť ich bratmi; sú opovrhnutí, porazení – podlosťou, zbabelosťou a ľudskou zlobou. Sú zraniteľní svojou krehkosťou, svojou becmocnosťou.

Úlohou nás kresťanov je uvidieť v nich obraz Toho Boha, ktorého dnes vznešene uctievame, a prijať ich tak, akoby sme teraz prijali Christa, keby sa pred nami zjavil biedny, zranený, bezradný, opovrhnutý, nenávidený, prenasledovaný...

Aká sláva, aká radosť a nádej! Oslávme s úctou, láskou a bážňou stelesnenie Christa; je pre nás životom večným už na Zemi; je slávou všetkého stvoreného vo večnosti na nebesiach. Amen!

**Mitropolit Antonij Surožskij (online
http://www.metropolit-anthony.org.ru/inname/in_23.htm)**

*Z ruského jazyka preložila
Zuzana Repková*

*Ty,
Po Ktorom baží moje srdce
Ty,
Pre Ktorého horí moje vnútro
Ty,
Ktorým je naplnená moja myseľ*

*Absolútno
Dokonalosť
Nekonečno*

*Tvoja tvár sa zrkadlí
V každej kvapke rosy
Každom oku človeka*

*Si lekár,
Ktorý vylieči každú ranu
Ruka,
Ktorá vždy ukáže správny smer
Priateľ,
Ktorý ma nikdy neopúšťa*

*Spievajte hory,
Kričte lesy
Nech každý vie,
že Ty,
Jediný
Si Pánom môjho života*

Markella

Dobročinný spolok svätého Jána Šanghajského a San – Franciského, Pravoslávna Makovica, zorganizovali ďalší duchovný seminár o aktuálnych otázkach Pravoslávia. Podarilo sa im ho uskutočniť v sobotu 23. októbra v Nižnej Polianke.

Ráno o 9.00 sme slúžili akafist sv. Jánovi a následne sme sa všetci presunuli do Kultúrneho domu, kde duchovný seminár pokračoval.

Po modlitbe Otče náš slovo dostala doktorka Mária Belovičová, ktorá celý seminár viedla. Hneď na úvod menovite vyslovila všetkým, čo prispeli k realizácii seminára, poďakovanie a obdarila ich ikonkami a knihami. Vyjadrila svoju nesmiernu radosť z hojného počtu účastníkov, ako aj s veľkým počtom prednášajúcich. Vyzdvihla, že je to asi aj najväčšie kňazské zastúpenie, čo sa týka organizovania seminárov Dobro-

činným spolkom sv. Jána Šanghajského, San – Franciského.

Následne odovzdala slovo kňazom, ktorí si pripravili obohacujúce príspevky na ozaj aktuálne témy. Témy, o ktorých dnešná spoločnosť hovorí a rozoberá ich, no nie každý v nich má „jasno“. Mnohé veci sú prezentované spoločnosťou ako niečo prirodzené a „normálne“, pričom pohľad Cirkvi je úplne iný. A aj preto je potrebné rozoberať a hovoriť o nich, nakoľko nie vždy vieme zaujať správny postoj k aktuálnym témam spoločnosti a Pravoslávia.

Témy boli naozaj veľmi zaujímavé, poučné a na vysokej odbornej úrovni. Nasledovalo občerstvenie, počas ktorého sa rozbehla diskusia na prednášané témy. Prednášajúci nám s veľkou radosťou a ochotou zodpovedali na naše otázky a vysvetlili nám to, čo bolo nejasné.

Po odprednášaní všetkých príspevkov a po vzájomnej diskusii sme seminár zakončili modlitbou Dostojno jest' a všetci sme sa pobrali domov. Množstvo informácií a poznatkov nás veľmi obohatili a preto vyjadrujeme poďakovanie za všetkých účastníkov. Ďakujeme Hospodu Bohu, že naše kroky nasmeroval na tento duchovný seminár. Všetkým prednášajúcim patrí taktiež veľká vďaka, za ich prípravu, za ich prednes zaujímavých a aktuálnych tém. A v neposlednom rade patrí vďaka aj všetkým, čo prispeli k zorganizovaniu tohto seminára.

Spasi Hospodi!

Návšteva monastiera v Turkowiciach

Jedno krásne letné ráno sme vycestovali do ženského monastiera v Turkowiciach v Poľsku. Matušky (monašky) nás privítali, akoby sme prišli do vlastného domu. Najprv nám ukázali krásnu cerkvu. V cirkvi bolo veľmi pekne. Mali tam aj ikonu Bohorodičky (Turkowickú), ktorá plakala, a mošči sv. Pareskevvy (prepodobnej, ktorá niekedy žila v tomto monastieri) a veľmi veľa iných krásnych ikon. Neskôr nám dali teplú večeru a nakoniec sme išli do cirkvi na večerňu.

Ostatné dni sme strávili tak, že sme vstávali ráno do cirkvi na piatu na ranné bohoslužby, z cirkvi sme prichádzali na deviatu na raňajky. Po raňajkách sme išli pomáhať monaškám s nejakými prácami (poslušanije v monastieri). Dali nám veľmi pekne poslušanije: vyrábali sme rôzne tašky, pohľadnice, záložky do kníh s obrázkami monastiera, pomáhali upratovať chrám, pri varení... Učili sme sa aj čítať časy v cirkvi alebo písať ikony. Potom sme mali obed a po obede sme mali voľno až do večernej alebo sme sa išli poprechádzať s monaškami po monastieri, po okolí, do lesa... Po večernej sme mali večeru a išli do svojich izieb. Každý večer k nám prišla matuška Eufalia a čítala nám rôzne príbehy, životy niektorých svätých,... Niekedy k nám prišla aj matuška Kristínka, ktorá pochádza zo Slovenska, a takto ubiehali dni. Ale raz prišiel aj jeden učiteľ byzantského spevu, aby učil monašky spievať. Spievali veľmi krásne.

No a prišiel čas odchodu. Na odchod sa nikto netešil. Posledný deň bol čas slz a lúčenia, ale všetci sme sa vrátili domov zdraví. Tešíme sa na budúcu návštevu Turkowického monastiera a na naše sestry.

Sofijka

Potáborové stretnutie v Lukove

Po rómskom tábore, ktorý sa konal v auguste v dedinke Ruská Volová, v tématike „Modlitba očami detí“ sa naše kroky pobrali do obce Lukov v Bardejovskom okrese. Celý deň sa niesol akoby v táborovom duchu, a deti opäť spomínali na krásne táborové zážitky.

Do Lukova sme šli nadšení, plní prekvapení, dňa 1.9. (streda). Plánované športové aktivity sa neuskutočnili pre nepriaznivosť počasia, nuž my sme aj napriek všetkému deti kvalitne zabavili, poučili a hlavne potešili. Chuť do práce nás ani v takomto počasi neopustila, ba, naopak, z rozjarených detských očiek vyžarovala neopísateľná radosť. Po úprimnom privítaní mládežníkov a osadníkov tábora sme si spoločne, rozdelení do

dvoch družstiev, zahráli (naše pravoslávne) pexeso.

Mnohé obrázky boli pre mnohých cudzie a tým sa detskej zvedavosti medze nekládli, každý mal otázku, na ktorú, samozrejme, dostal odpoveď. Vysvetlili sme si ich význam na využiteľnosť v liturgii i v praktickom liturgickom živote. Nám dospelým pri príprave tejto hry sa zdalo, že táto hra sa rýchlo naplní, no opak bol pravdou. Mladší z nás boli omnoho šikovnejší, na starších trpezlivo čakali kreslením sebou vybraným obrázkom - pexesovou kartičkou. Po tejto hre boli všetci sladko odmenení. Eh, a ušlo sa aj nám dospelým.

Sladkosťou posilnení sme mohli v našom skromnom programe pokračovať ďalej. Nasledovala krátka previerka vedomostí z tábora. Otázky

boli smerované na zopakovanie si všetkých nazbieraných vedomostí za šesť dní, ktoré sme spoločne na našom tábore nadobudli. Po krátkej rekapitulácii sme prešli na duchovnú besedu, ktorá sa niesla v názve Christova viera. Spoločne sme si vysvetlili, čo je Cirkev, rozdiely medzi Cirkvou a chrámom. Deti postupne začali rozumieť aj slovám človek – kresťan a taktiež dostali odpoveď na otázku - čo je základom našej viery v Isusa Christa.

Jednoduchou a hravou formou sme sa pokúsili našim mládežníkom priblížiť základ pravoslávnej viery. Mládežníci tejto malej, začínajúcej skupinky nesklamali. Aj keď sú to deti a mládež rómskeho pôvodu, poniektorí vedomostne prevyšujú svojich kamarátov. Duchovne začínajúce semienka viery, lásky, pomoci blížnemu sú zasiate do detských záhrad – detských duší. Je potrebné vynaložiť mnoho pozornosti, námahy pri práci- dohľadu pri klíčení tohto semienka, aby z jedného malého semienka vyrástol zdravý, mocný a košatý strom, ktorý neskôr prinesie svoje chutné a bohaté plody. O tieto deti sa ozaj treba starať ako o akúsi začínajúcu jarnú úrodu, pretože tak ako v reálnom živote chodí, čo si nezasadíš, nevyrastie. To semienko sú aj tieto deti, ktoré nie sú ničím iné ako ostatné, sú to deti Christove. Sú to deti, ktorým tiež patrí tento dočasný svet, ktoré tiež majú rovnaké práva a povinnosti.

Pokúšenie pri tejto práci bolo, je a bude, pretože žiadna práca zanechávajúca duchovnu úrodu sa nezaobíde

bez ťažkostí. Preto pri tejto práci treba v každej ľahkej alebo ťažkej chvíli pamätať na Christove slová, Christov odkaz, ktorý je pre nás aj v dnešných časoch stále aktuálny: „Chodte do celého sveta, kážte Evanjelium všetkému stvoreniu. Kto uverí a bude pokrstený, bude spasený, ale kto neuverí, bude odsúdený“ (Mk 16, 15-16). Tento reálny Christov odkaz pre nás všetkých netreba odkladať, ale, naopak práve v tomto uponáhľanom, hektickom živote a v dobe rôznych technických vymožeností a pokušení klášt do popredia.

Naše prvé potáborové stretnutie dopadlo výborne. Po vôle a milosti Božej, ak sa podarí zorganizovať druhé, tretie a ďalšie takéto stretnutia a istotne budeme pokračovať v spoznávaní krás nášho prekrásneho, presladkého svätého Pravoslávia. Verím, že aj takouto malou troškou prispejeme k zvýšeniu kresťanskej lásky, pokory a cnosti, lebo ako čítame na stránkach Svätého Písma, „čokoľvek budete prosiť v mojom mene, učiním to, aby Otec bol oslávený v Synovi. Keď ma teda budete prosiť o niečo v mojom mene, ja to učiním“ (Jn 14, 13-14)

Marek Beňa

Pár slov pre otca Andreja

*Aj prostredníctvom Istiny,
by sme sa radi prihovorili
človeku, ktorý nám vzácny je
a v januári svoje 33. narodeniny oslavuje.
Je duchovný v detskom domove,
kde svoju pastvu spravuje,
aj keď je slobodný, vyše 60 detí tu má,
za ktoré svoje modlitby Bohu predkladá.
Počas študentských liet sa v bratstve veľmi nečinil,
no v posledných rokoch, to hádam aktívne odčinil,
keď ho ako spovedníka
vyhľadáva nie jedna duša mládežníka.
Počet duchovných detí sa mu tak rozrastá,
veď cesta k spáse pre mladého je kľukatá.
Prinášame mu svoje problémy i radosti
a on to vždy k Bohu premostí.
Tak ako prísny je v duchovne,
tak láskavý je v každodennom živote,
ľudskú tvár dáva Božím prikázaniam,
na každú otázku odpoveď dostávam.
Typická je jeho oddanosť a pokora Bohu,
dôkazom toho je každý krok, čo vedie jeho nohu.
Učí nás spoznávať Boha, v každodenných Jeho prejavoch
v blížnom, v situáciách, čakaných i nečakaných javoch.
Odzrkadľujú sa v ňom mnohé cnosti,
získané cestou nepohodlnosti,
aj napriek tomu, že sa všetkého vzdal,
predsa sám neostal.
Obklopujú ho ľudia, čo prišli na to,
že je viac ako zlato
neodchyľovať sa od zákona,
veď len v pravde je tá pravá istina.
A tak v modlitbách, čo Bohu vznáša,*

*pomoc mnohým prináša
vo usenočných bdeniach nám odhali
kus krásy neba na Zemi.*

*Aspoň takto, by sme Vám chceli, otče, zaželať
to, čo nie je v našich silách Vám dať.
Želáme Vám preto k tomu,
vo veku ešte mladému
k 33. narodeninám
dovoľte nehodným nám
popriať Vám:
zdravie nech Vám pevne slúži,
v starostlivosti o iných naďalej nech sa tuží,
šťastie, ktoré rozdáвате,
nech aj naďalej v rôznych podobách dostávate,
dobré mienené rady
nech nachádzajú adresátov, čo ich vyplnia radi,
veľa Božej milosti
a každodennej trpezlivosti,
láska k blížnemu nech Vás spre-
vádza,
je to od srdca k srdcu tenká
priadza,
veľa sily križ svoje niešť
a duchovne neustále rásť.
Nech to, čo hľadáte, bude Vám
dané,
Nech to, za čo prosíte, bude
vyslyšané.
Na mnohaja i blahaja lita!*

S vdakou BPM Medzilaborce

